حذف شفافیت تسهیلات از لایحه بودجه ۱۴۰۲

خبر روز

برای نخستین بار در قانون بودجه۱۴۰۱، مجلس حکمی درخصوص شفافیت تسهیلات کلان و اشخاص مرتبط بانکی و انتشار عمومی آن تصویب کرد. به گزارش فارس، اجرای این قانون موجب افشای اطلاعات حدود ۵۰درصد از کل مانده تسهیلات شبکه بانکی شد. با این حال، این قانون که کاملاً همسو با اهداف دولت حجت‌الاسلام رئیسی در مبارزه با فساد و رانت است، در لایحه بودجه۱۴۰۲ گنجانده نشده است. انتظار می‌رود مجلس شورای اسلامی و کمیسیون تلفیق، این حکم مترقی قانونی را بار دیگر در قانون بودجه لحاظ کرده و ابعاد تازه‌ای از شفافیت و انتشار اطلاعات بانکی را به آن بیفزایند. پرداخت تسهیلات بانکی یکی از کانال‌های اصلی خلق پول، افزایش نقدینگی و مهم‌ترین گلوگاه تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی است. باتوجه به رشد روزافزون نقدینگی و مخاطرات نهفته تورمی این پدیده بر اقتصاد ایران، باید فرایند پرداخت تسهیلات در کشور شفاف شده و از انحراف آن به سمت فعالیت‌های مخرب جلوگیری شود. بخش عمده و تعیین‌کننده‌ای از تسهیلات در گردش شبکه بانکی، تسهیلات کلانی است که به بنگاه‌های بزرگ و مجموعه‌های اقتصادی پرداخت می‌شود. پیگیری‌های مجلس به‌خصوص کمیسیون اصل۹۰ موجب شد قانون شفافیت تسهیلات بانکی تا حد قابل قبولی در سال جاری اجرا شود. انتظار می‌رود نمایندگان مجلس و اعضای کمیسیون تلفیق حکم قانونی مربوط به شفافیت تسهیلات بانکی را به لایحه بودجه الحاق کنند.

شفافیت
سواد اقتصادی

می‌توان قلمرو شفافیت را به دو حوزه کلی تقسیم کرد: شفافیت سیاسی (حاکمیتی) و شفافیت اطلاعاتی (اقتصادی). در شفافیت سیاسی عمده تمرکز بر مبارزه با فساد، مسئولیت‌پذیر و پاسخگو کردن مسئولان یک کشور است. در یک فضای مبهم که مردم از نحوه عملکرد مسئولان خود خبر نداشته و در مسائل مختلف مشارکت داده نشوند، مصادیق ناکارآمدی و فساد در حاکمیت افزایش می‌یابد و اعتماد عمومی به حاکمیت نیز کاهش می‌یابد. به همین خاطر در شفافیت سیاسی از طریق ایجاد شفافیت و مشارکت‌بخشی به مردم، به دنبال مبارزه با مشکلات مذکور و سلامت بخشیدن به پیکره حاکمیت هستیم. اما وقتی حاکمیت از نظر پیکره خود سالم شد، برای حسن رفتار و عملکرد، نیازمند شناخت مناسبی از محیط پیرامونی خود است که چیستی، میزان و محل‌های دقیق مشکلات و معضلات را مشخص می‌کند. بدین ترتیب «شفافیت اطلاعاتی» یا «شفافیت اقتصادی» یعنی دانش کافی و لازم در زمان و محل‌های لازم در اختیار دستگاه‌های مختلف حاکمیت قرار داشته باشد.

فرصت‌ها و موانع برنامه‌های شفافیت‌زا و ضدرانتی دولت

ایجاد شفافیت، مقدمه مبارزه با فساد

گزیده
انتشار فهرست ابربدهکاران بانکی گامی ابتدایی در ریشه‌کنی فساد و رانت‌خواری است، اما در این مورد و به لحاظ عددی فقط درخصوص ۵۰درصد تسهیلات، شفاف‌سازی و اسامی دریافت‌کنندگان بالای ۱۰۰ میلیارد تومان اعلام شده، اما مطالبه عمومی این است که فهرست افراد دریافت‌کننده تسهیلات بالاتر از این رقم هم اعلام شود.

فرزانه غلامی | دولت با بهره‌گیری روزافزون از ذره‌بین شفافیت، منافع کلان بسیاری از ویژه‌خواران را به خطر انداخته و در عمر حدود یک سال و نیم خود، نورافکنی به شعاع تمام اقتصاد و فضای اداری بر فراز کشور مستقر کرده است. به باور بسیاری از کارشناسان و مدافعان شفافیت، وزارت امور اقتصادی و دارایی در ماه‌هایی که از عمر دولت سیزدهم می‌گذرد، با تسهیل در صدور مجوزهای کسب‌وکار، حذف امضاهای طلایی، شفافیت‌بخشی به صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی و عمومی و عملکرد مدیران ناکارآمد، ایجاد بستر برای کاهش فرارهای مالیاتی، اعلام عمومی فهرست ابربدهکاران بانکی، تلاش بی‌وقفه برای به تصویب رسیدن قانون مالیات برعایدی سرمایه و... عملکرد نسبتاً مطلوبی از خود بر جای گذاشته است.

مصطفی عباسی، مدیر اندیشکده شفافیت برای ایران در گفت‌وگو با قدس ضمن اشاره به اینکه برخی برنامه‌های شفافیت‌زا و ضدرانتی دولت برای نخستین بار در کشور اجرایی شده، بر این نکته تأکید دارد که مواردی همچون افشای حقوق و دستمزد مدیران دولتی که پشتوانه برنامه ششم توسعه را هم دارد، باید در ابتدای دولت و حتی با وجود اطلاعات اندک وارد‌شده در سامانه، شروع می‌شد و همچنین بانک مرکزی باید روند متوقف‌شده اعلام اسامی دریافت‌کنندگان ارز دولتی و نیمایی را از سر گیرد.

وی در عین حال معتقد است مقطع زمانی کنونی به دلیل وارد آمدن تورم شدید از ناحیه حذف ارز دولتی و افزایش قیمت کالاهای اساسی و وقوع ناآرامی‌های اجتماعی، زمان مناسبی برای انتشار فهرست حقوق و مزایای مدیران دولتی نیست، چراکه این اقدام در حال حاضر فشار تازه‌ای به افکار عمومی وارد می‌کند، اما در ماه‌های آینده و به محض ایجاد فضای مناسب باید چنین اقدام شفافیت‌زایی حتی با وجود مقاومت برخی مدیران با جدیت آغاز شود.

■ شفافیت‌زایی دولت، مقدمه‌چینی برای مبارزه با فساد

مدیر اندیشکده شفافیت برای ایران اقدام‌های ضدرانتی دولت در حدود یک سال و نیم گذشته را امیدوارکننده و حاکی از وجود اراده جدی برای شناسایی مجاری فساد و برخورد با رانت‌خواران توصیف می‌کند و می‌گوید: آنچه در دولت فعلی انجام شد هرچند اقدام‌هایی دارای اولویت در مبارزه با فساد بود، اما همین اقدام‌ها، نقطه شروع و مقدمه‌ای برای مبارزه با رانت‌خواری هستند.

انتشار صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی و نیز تسهیل مجوزهای کسب‌وکار از مهم‌ترین مقدمه‌هایی است که حذف بسیاری از امضاهای طلایی را در پی دارد.

وی ادامه می دهد: شرکت‌های دولتی حیاط خلوت چند دهه گذشته اقتصاد کشور بوده‌اند و ۷۰درصد بودجه کشور مربوط به این شرکت‌هاست. پس شفافیت‌زایی در عملکرد این شرکت‌ها و شناسایی زمینه‌های رانت در آن، رخدادی بزرگ برای کشور است که برای نخستین بار اتفاق می‌افتد.

انتشار فهرست ابربدهکاران بانکی نیز اقدامی است که عباسی از آن به عنوان گامی ابتدایی در ریشه‌کنی فساد و رانت‌خواری یاد می‌کند و ادامه می‌دهد: در این مورد و به لحاظ عددی فقط در خصوص ۵۰درصد تسهیلات، شفاف‌سازی و اسامی دریافت‌کنندگان بالای ۱۰۰ میلیارد تومان اعلام شده، اما مطالبه عمومی این است که فهرست افراد دریافت‌کننده تسهیلات بالاتر از این رقم هم اعلام شود.

به گفته مدیر اندیشکده شفافیت برای ایران تلاش‌های دولت برای تصویب قانون مالیات بر عایدی سرمایه هم به واسطه تسلط وزیر اقتصاد بر این مقوله و پیگیری‌های وی از زمان حضور در مجلس یکی دیگر از نقاط قوت دولت در مبارزه با فساد است.

■ هر فرد و سازمان، شفافیت را از خودش شروع کند

عباسی در عین حال اقدام‌های ضدرانتی دولت در ماه‌های گذشته را ناکافی و نیازمند اقدام‌های مکمل و حذف برخی موانع برای اثربخشی هر چه بیشتر این سیاست‌ها می‌داند و می‌گوید: مهم‌ترین نوع شفافیت، شفافیت عملکرد مسئولان است و شفافیت دیگر بخش‌ها در اولویت‌های بعدی قرار می‌گیرد. بدان معنی که باید تدبیری اندیشیده شود تا مشخص شود مسئولان از زمان دریافت مسئولیت تا تحویل آن به دیگری قرار است چه کارهایی با چه اهدافی را انجام دهند، اهداف محقق شده، محقق نشده و دلایل عدم تحقق چه بوده است، چراکه مردم باید پاسخ این پرسش‌ها را بدانند.

وی ادامه می‌دهد: در اینجا باید از مجلس گلایه کرد چون نمایندگانی که با شعار شفافیت رأی آورده و در دو سال‌ونیم گذشته هم مدام این شعار را تکرار کرده‌اند، هنوز شفافیت خاصی در عملکردشان دیده نمی‌شود. طرح «شفافیت قوای سه‌گانه و دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادها» که توسط مجلس تصویب شده قدرت آنچنانی ندارد و در عین حال شفافیت مجلس را به شفافیت دیگر بخش‌ها گره زده است!

عباسی می گوید: اندیشکده شفافیت برای ایران شعاری دارد مبنی بر اینکه هر کس و هر نهادی که شعار شفافیت می‌دهد ابتدا باید از خودش شروع کند.

برای نمونه وقتی سازمان بازرسی کل کشور همایش ارتقای شفافیت برگزار می‌کند نخست باید از خودش شروع کند. در همان همایش آقای اژه‌ای گفت: بیشتر نامه‌های سازمان بازرسی بی‌دلیل مهر «محرمانه» خورده و این مهر را بردارید. یا مثلاً سازمان اداری و استخدامی که متولی شفافیت در حقوق و مزایای مدیران دولتی است ابتدا از خودش شروع کند.

این یک راهبرد مهم است که در ایران و دیگر کشورها جواب داده و می‌توانند دومینو و زنجیره‌ای از شفافیت ایجاد کند شفافیت را شاید نتوان با قانون ایجاد کرد، چراکه این مقوله در بدو امر، داوطلبانه و خودجوش است.

■ کدام موانع اجازه شفافیت نمی‌دهند؟

وی در توضیح بازدارنده‌های ایجاد شفافیت در حوزه‌های اقتصاد و اداری کشور ادامه می‌دهد: یکی از مطالبات مهم عمومی، اعلام حقوق و مزایای مدیران دولتی بود و در این زمینه گلایه اصلی شاید متوجه دولت گذشته باشد که چهار سال زمان و پشتوانه قانونی برنامه ششم توسعه را در اختیار داشت. در آن زمان اقدام‌هایی از سوی سازمان اداری و استخدامی انجام شد، اما به نظر می‌رسد این اقدام‌ها مصداق سیاسی‌کاری بود و باوجود فشارهای سنگین رسانه‌ای، دولت پیشین این اعداد و ارقام را اعلام نکرد. دولت فعلی هم با اینکه چنین هدفی را دنبال می‌کند اما تا امروز و باوجود فشاری که رئیس سازمان اداری و استخدامی برای ارائه اطلاعات از سوی همه دستگاه‌ها وارد کرد، وجود برخی ضعف‌ها و مقاومت برخی دستگاه‌ها اجازه اجرایی شدن قانون را نداده است.

عباسی می‌گوید: مانع دیگر رنگ و بوی تکنیکی و فنی برای گره خوردن دیتاها با هم دارد که به عقیده من این مانع قابل رفع است. مانع سوم اما نامناسب بودن زمان برای اعلام این آمار و ارقام است.

بسیار پسندیده بود که دولت در ابتدای شروع به کار حتی با وجود محدود بودن اطلاعات وارد شده در سامانه حقوق و مزایای مدیران دولتی، همان آمار را منتشر می‌کرد، اما امروز که حذف ارز دولتی و تورم شدید کالاهای اساسی به جامعه وارد شده و در چند ماه اخیر هم شاهد ناآرامی‌های اجتماعی هستیم، زمان مناسبی برای اعلام ارقام حقوق و مزایای مدیران نیست و ممکن است شوک تازه‌ای به افکار عمومی وارد کند. به گفته وی، در ماه‌های آینده به محض مناسب بودن فضا باید بدون تأخیر این مطالبه عمومی بر اساس ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه پاسخ داده شود.

تحلیل

کاهش ناترازی با ساماندهی «گازهای همراه نفت»

بر پایه آخرین گزارش سالانه بریتیش پترولیوم، ایران با سوزاندن سالانه ۱۸/۵ میلیارد مترمکعب گازهای همراه، رتبه دوم جهان را در اختیار دارد که این رقم دو برابر مقدار فلرینگ در آمریکا و ونزوئلاست. با فرض قیمت صادراتی ۳۵ سنت برای هر مترمکعب گاز ایران، سالانه بیش از ۶ میلیارد دلار عدم‌النفع به کشور تحمیل می‌شود. همچنین میزان صادرات گاز ایران در سال ۲۰۲۱ حدود ۱۷/۳ میلیارد دلار بود که از میزان سوزاندن گازهای همراه در این سال کمتر است.

در حال حاضر که کشور با چالش ناترازی گاز مواجه است، جمع‌آوری گازهای همراه به عنوان یکی از راه‌حل‌های افزایش عرضه گاز طبیعی باید مورد توجه جدی قرار گیرد. در حقیقت جمع‌آوری و استفاده از گازهای همراه به عنوان خوراک در پالایشگاه‌های گاز، می‌تواند بیش از ۵۰ میلیون مترمکعب در روز به حجم تولید گاز طبیعی کشور اضافه کند. علاوه بر آن در این پالایشگاه‌ها محصولات با ارزشی همچون اتان، پروپان، بوتان و پنتان نیز تولید خواهد شد که بازار داخلی و صادراتی قابل توجهی به عنوان سوخت یا خوراک واحدهای الفین پتروشیمی دارند.

به عنوان نمونه پالایشگاه گاز بیدبلند خلیج‌فارس با ظرفیت پالایشی ۲ فاز پارس جنوبی، با هدف جمع‌آوری گازهای همراه نفت و پالایش آن، تحول عظیمی را در زمینه کاهش آلایندگی‌های زیست محیطی خوزستان و توسعه صنعت پتروشیمی محقق می‌کند. پالایشگاه گاز بیدبلند خلیج‌فارس به‌عنوان بزرگ‌ترین تأسیسات جمع‌آوری و فرآورش گازهای همراه نفت کشور با سرمایه‌گذاری ۳/۴ میلیارد دلاری در سال ۱۴۰۰ به بهره‌برداری رسید. در صورتی که این پالایشگاه با ظرفیت کامل فعالیت کند، سالانه یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار برای کشور درآمدزایی خواهد داشت.

تاکنون روند اجرای طرح عظیم جمع‌آوری گازهای مشعل در شرق کارون سرعت قابل قبولی نداشته و منجر به فعالیت پالایشگاه بیدبلند با نیمی از ظرفیت اسمی خود شده است. در جلسه ۱۴ دی‌ماه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، ۱۶ اقدام و پروژه توسعه‌ای اولویت‌دار دولت ذیل طرح «توسعه زنجیره ارزش نفت و گاز» به تصویب رسید و به‌منظور پیگیری مستمر تا حصول نتیجه در دستور کار وزارت نفت قرار گرفت. یکی از این ۱۶ پروژه، طرح عظیم جمع‌آوری گازهای مشعل در شرق کارون (بیدبلند خلیج‌فارس) است.

بازار «مبادله ارز و طلا» نیمه نخست بهمن افتتاح می‌شود

فرزین، رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه در حال حاضر در بازار کالا ما نیازهای ارزی را به طور رسمی تأمین می‌کنیم، اما نیازهای خدماتی ارزی را تأمین نمی‌کنیم، اظهار کرد: بانک مرکزی به دنبال تأمین نیازهای ارزی اقشار جامعه است، از این رو بازار مبادله ارز و طلا را در نیمه نخست بهمن‌ماه افتتاح خواهد کرد.

۳ اقتصاد

آگهی مزایده پارکبان و پارکینگ- نوبت دوم
شهرداری بجنورد در نظر دارد

پارک حاشیه ای خودروها در معابر هسته مرکزی شهر با حدود ۱۲۵۲ عدد فضای پارک خودرو و ۷ پارکینگ سطح شهر را به شماره مزایده ۵۰۰۱۰۰۵۲۹۷۰۰۰۰۲ به مدت ۲سال (به جز جمعه ها،تعطیلات رسمی و حوادث پیش بینی نشده) با برآورد اولیه مجموعاً ۱۹/۶۸۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و تضمین شرکت در مزایده ۹۸۴/۰۰۰/۰۰۰ ریال به اشخاص حقوقی دارای مجوز مدیریت پارکینگها و پارکهای حاشیه ای خودرو بصورت پارکبان از اداره کار وامور اجتماعی واگذار نماید .جهت دریافت و تحویل اسناد از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir اقدام نمایند

کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد قیمت و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی‌دولت(ستاد)انجام‌خواهدشد.

لذا ضروری است متقاضیان در صورت عدم عضویت قبلی نسبت به ثبت نام در سامانه مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی جهت شرکت در مزایده اقدام نمایند.

۱-تاریخ انتشار مزایده درسامانه ۱۴۰۱/۱۱/۲ می باشد

۲-مهلت زمان دریافت اسناد مزایده از سامانه: تا ساعت ۱۴:۱۵ تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۳

۳-مهلت زمان ارائه پیشنهادات تا ساعت ۱۴:۱۵ تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۳

۴-زمان بازگشایی پاکتها: ساعت ۱۴:۱۵ تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۵

اطلاعات دستگاه مزایده گذار بجنورد بلوار دولت شهرداری بجنورد و تلفن ۳۲۲۲۲۱۱۰-۱۴.

شهرداری بجنورد

ح/۴۰۱۱۴۲۳۷

آگهی مناقصه (نوبت اول)

با عنایت به اینکه شهرداری نیشابور در نظر دارد نسبت به خرید اقلام و اجرای پروژه عمرانی ذیل از طریق برگزاری مناقصه اقدام نماید، لذا از کلیه متقاضیان دعوت به عمل می آید جهت دریافت اسناد مناقصه و اطلاعات تکمیلی حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۳ به سامانه ستاد به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت در سامانه ستاد تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۳ می باشد. هزینه آگهی مناقصه به عهده برندگان مناقصه می باشد.

ردیف	عنوان پروژه	برآورد اولیه/ اعتبار پروژه	مدت اجرای پروژه/ تحویل کالا
۱	تکمیل ساختمان پهلوان شورورزی	۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال	شش ماه
۲	خرید ۵۸۵ عدد گاری گالوانیزه۷۷۰لیتری چهارچرخ و ۱۲۰عدد گاری سه چرخ آهنی	۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۴۵ روز

محمودرضا احمدی نیا- معاونت توسعه مدیریت و منابع

ح/۴۰۱۱۴۲۹۸

فراخوان مناقصه عمومی یك مرحله ای (تجدید)

شهرداری طرقبه در نظر دارد مناقصه عمومی عملیات خرید و حمل تجهیزات ترافیکی سطح شهر به شماره ۲۰۰۱۰۵۰۳۵۲۰۰۰۰۴۷ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید؛ کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

– تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ۱۴۰۱/۱۱/۰۲ می باشد.

– مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت ساعت ۱۹ روز پنجشنبه ۱۴۰۱/۱۱/۰۶

– مهلت زمانی ارسال پیشنهاد ساعت ۱۲ روز چهارشنبه ۱۴۰۱/۱۱/۱۹

– زمان بازگشایی پاکت ها ساعت ۱۳ روز یکشنبه ۱۴۰۱/۱۱/۲۳

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گذار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت

الف: طرقبه، بلوار معلم، ساختمان شهرداری، امور قراردادها تلفن ۰۵۱۳۴۲۲۵۸۴۴

سازمان حمل و نقل و ترافیک تلفن ۰۵۱۳۴۲۲۷۵۱۰

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:

مرکز تماس: ۴۱۹۳۴-۰۲۱ دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام سایر استان ها، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش "ثبت نام/ پروفایل تأمین کننده/مناقصه گر" موجود است.

روابط عمومی شهرداری طرقبه

ح/۴۰۱۱۴۲۴۵

پذیرش ۳۷۰۸۸ آگهی